

Ujvidéki Ujvidék

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre . . . . . 24 korona
Negyedévre 6
Egy hónapra 2
Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő:
Mayor József.

Felolvasó szerkesztő:
Gr. Königsztädter Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.
Megjelenik
hétfő kivétellel mindennap.
Teljesútszámok: Szerkesztőség 400.
Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Ujvidék installálta Jakabffy Gyula főispánt.

Ujvidék szabad királyi város törvényhatósága osztályon lelkesedéssel, ánnepi fényvel ültette ma be Jakabffy Gyulát Ujvidék főispáni méltóságába. A polgárság egyöntetű bizalommal hódolt az új főispánnak, aki demokratikus programjával, messzeterjedő tervével szíves fogadtatásra talált Ujvidék minden polgárának szívében. Minden remény, amelyet az új kormány exponenséhez fűztünk, a bemutatkozó székfoglalója alkalmával, legbiztosabb erősséget nyerte: értékes egyéniség, tele szívvel és jóakarattal, megsejtozott tudással vette át Ujvidék kormányzását, amelyet a szintizista demokratizmus jegyében óhajt vinni.

— Dolgozni akarok! Ezzel a két szóval fejezte ki programját Ujvidék új főispánja. Kéll e ennél imponálóbb program? Egyáltalában a hang, amelyen első ízben a törvényhatósághoz szólott, a legnagyobb szimpátiát váltotta ki. Egyetlenegy ellenvetés sem hallatszott az egész mezőnyben. A főispán közvetlen és őszinte vallomásaival és az igazságos kormányzásának ígéretével, a más meggyőződésének tiszteletével, magával ragadta az ellentételt is, hívei pedig óriási lelkesedéssel tüntettek mellette, amikor a demokratikus jogok mellett tett hitet.

A mai nap méltóságát nagyban emelte az ujvidéki munkásság, amely kétóras általános munkaszünettel demonstrált a főispáni installáció alkalmából a béke, a demokratikus jogkiterjesztés és a becsületes közéletmellett.

A mai ünnepről és az installációs közgyűlés lefolyásáról a következő tudósításunk szól:

Veni Sancie.

Délután 9 órakor a belvárosi római katolikus plébánia - templomban kezdődött az ünnepi szentmise. Jakabffy Gyula főispán dr. Magyarban a tanács kíséretében vonult a templomba, amelynek hajóját a küldöttségek és az érdeklődők teljesen megtölték. Fák Ferenc apátjelölt és a főispán segédjei mellett a béke, a demokratikus jogkiterjesztés és a becsületes közéletmellett.

A mai ünnepről és az installációs közgyűlés lefolyásáról a következő tudósításunk szól:

Ünnepel az utca.

Már 1/2 10 óra felé gyülekeztek a városaháza előtti téren. A szocialdemokrata párt vasárnapi népgyűlési határozatának, hogy a demokratikus jogkiterjesztés programján álló kormány főispánjának beiktatása alkalmából kétórás munkaszünettel tünnessen a demokrácia, a béke és a becsületes népiéletmellett, az egész vonalon érvényt szereztek. Az összes ipari fizetekben, minden műhelyben, irodában, minden közhivatalban és üzletben szünetelt két óra hosszat a munka, a villamosoknál megálltak és Ujvidék munkássápe kitűdött az utcára a városaháza elé és impozáns tömegével és erejével dokumentálta, hogy a népjogok megvalósítása nélkül megáll az ország életszerkezete. Minden iroda, műhely és üzlet bezárta redőnyeit, csak egyetlen üzlet maradt nyitva és ez nem is feltűnő, mert a nyitott boltjait felett ez a cégtable díszlett: *Emetich Dietzgen's Söhne.*

A közgyűlés.

A felbogarozott városi székház lépcsőházát délszaki növények díszítették. A díszterem karzatára a nemzeti lobogó és a város zászlaja volt feltűzve. A közgyűlést természetesen szorongással megtöltötték a bizottsági tagok, a küldöttségek. Díszes helygyűlésen és az installációs közgyűlés Bajáról és Aradról érkezett vendégei: *Meskó Zoltán* országgyűlési képviselő, *Jakabffy Lajos*, *Csapdó László* és dr. *Kiss Péter* voltak jelen.

Pontban 10 órakor bevonult *Profuma Béla* polgármester vezetésével a tanács és a polgármester a várakozó csendben megnyitja az ülést:

Mélyen tisztelt vendégeink!
Tektintetes töv. bizottság!

Ó császári és apostoli királyi Felsőegyvárosunk főispánjává Jakabffy Gyula ur öméltségát legkegyelmesebben kinevezvén, a mai közgyűlés feladatát jutott, hogy öméltségát díszes állásába hivatalosan bevezesse. Midőn önöket igen tisztelt helyeim és uralm szívből üdvözölöm és megköszönöm, hogy kegyes megjelenésükkel ennek a törvényes üléstől, az ünnepélyes szent adni segítettek, a közgyűlést megnyitom.

Ezután dr. *Marczeovich Imre* főispáni felolvasa Jakabffy Gyula főispáni kinevezéséről szóló kormányeloiratot, amelyet a törvényhatóság éljenzéssel tudomásul vev.

A polgármester ezután felszólítja dr. *Leitner Benő*, *Adamovich Sándor*, *Göszler József*, *Kincses*

Endrét, *Mayor Józsefet*, dr. *Königsztädter Ottót*, dr. *Hadasi Kosztát*, *Linárics Vilmos*, *Zigmund Bélát*, *Mogin Szávát*, *Letics Veszelin* és dr. *Pap Sándor* bizottsági tagokat, hogy a főispánt a közgyűlési terembe küldöttséggel meghívják.

A polgármester üdvözi a főispánt.

A küldöttség kérését dr. *Leitner Benő* tolmácsolta Jakabffy Gyula főispán előtt, aki a küldöttség vezetésével zájós éljenzés közepette, díszmagyarban, karosan, kezében tartva kucsmáját, lép a közgyűlési terembe. Az ünneplés láthatóan meghatóta. A tanács asztalhoz ment, ahol elfoglalta az elnöki széket.

Profuma Béla polgármester most szóásra emelkedik és a törvényhatóság nevében mélyen átértett meleg szavakkal üdvözi a főispánt:

Ujvidék szab. kir. város közönsége örömmel és megelégedéssel vette tudomásul, hogy Ó császári és Apostoli kir. Feljégsé Méltóságodat városunk főispánjává kinevezte.

A mi örömrünk és megelégedésünk abban a tudatban gyökerezik, hogy Méltóságod eddigi köztevékenységétől bizonyára magával hozta az önkormányzati institúciók és érdekek iránti tiszteletét és szeretetét és ennél fogva jogos az a reményünk, hogy nemcsak az államhatáron képviselőjét fogjuk tekinteni, hanem egyuttal a város érdekének, törökvesztésének és céljának jóakaró pártfogójára is találunk.

Ha valaha, úgy a jelen nehéz idők teszik szükségessé valamennyiünk vállaltat munkáját nemcsak a háborus nehézségek leküzdésére, hanem egy jobb és szebb jövő megvalósítására és ezzel együtt ama dicső és loyális törökvesztés megvalósításán is, hogy városunkat nagygya, hatalmassá és boldoggá tegyék.

Abban a meggyőződésben, hogy most változ törökvesztés Méltóságod szívében élénk visszhangra találunk, bizalommal felajánlom Méltóságodnak burgóságunkat és támogatásunkat, azoknak az országos érdekeknek javára, melyek Méltóságod misztózióját foglalják magukba és a melyek lényegükben a mi feladatunkkal egybe vannak forva.

Amidőn van szerencsém Méltóságodat a városi törvényhatóság nevében mély tisztelettel üdvözölni, felkérem, hogy esküjét a törvény értelmében letenni sziveskedjék.

A közgyűlés lelkes éljenzésbe tör.

Dr. *Marczeovich Imre* főjegyző olvassa az esküfűntát és Jakabffy Gyula messze hallható csengő hangon leteszi az esküt, amelyet a törvényhatóság állva hallgat végig.

A főispáni program.

Az esküfűntet után *Jakabffy Gyula* főispán nagy figyelemmel kísérve mondotta el programbeszédét. A közgyűlési terem minden oldalról zájós helyeslés és tetszés volt a visszhangja. Tüntetőleg helyeselt a munkapárt is és közte dr. *Szedák Lajos* országgyűlési képviselő, amikor a főispán a szocialis tervéről szólt. Általában ezzel a nagyszerű programmal, amely a főispáni székéből ma elhangzott, *Jakabffy Gyula* meghódította a törvényhatóságot.

A főispán mély hatással elmondott programbeszéde a következő:

Tektintetes törvényhatósági közgyűlés!

Öfelsége, apostoli királyunk legmagasabb akaratja és a kormány kitüntető bizalmából vállaltam el ezen törvényhatóság kormányzatát azon reményben, hogy a haza és a város érdekében kifejtendő ódadó munkásságomban a társadalm minden lényezője támogatni fog. Kétség szél meg felölöszteljes állásommal járó súlyos közeletettségemnek megfogok-e tudni felelni s a rém hártó nagy feladatok megoldására képes lesznek-e? Kétségem közepette batoritást nyujt erős akaratom és töhertelen munkakedvem, mert hosszas közigazgatási pályámon tapasztaltam, hogy kitartó munkával a legnagyobb nehézségek is leküzdhetők. Bizalmamat fokozza az a tudat, hogy a város érdekében gazdag polgármesterében és hivatalának megaslatán álló tisztikarban te kees, ódadó munkatársakat találók. Engedjék meg kérem, hogy röviden vázoljam azon elveket, amelyek működésemet irányítani fogják. Programomat talán két szóba is össze foglalhatnám s e két szó: *dolgozni akarok*. Eddig életem is folytonos munkában töltöt el s a kötelességtudás mindenkori hűségem társam, segítőtőm volt. Dolgozni fogok tehát itt is e nagyratvóttól, szép város jövője és céliradatos fejlesztése érdekében.

Dunamenti felkésznél fogva is már hivatal van e város, hogy messze vidék kereskedelmi és ipari gőcönjia legyen. Közlekedési megvalósítandó céljait a városnak még nem ismerem, de minden erőmmel azon fogok elsősorban munkálkodni, hogy kereskedelmi és ipari érdekeit előmozdítsam, mert fejlett kereske-

delem és ipar mellett a város jóléte, fejlődése biztosítva van.

A mezőgazdaság érdekeit is azonban szívesen fogom viselni. A mezőgazdák, akik napról-napra sulyosabbá váló viszonyok dacára is a hadsereg és polgárság élmezőnye tényleg óriási feladatot oldottak meg, támogatásunkra és jogos igényeik kielégítésére méltán számíthatnak.

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

Politikai elveimre álltérve, kijelentem, hogy a megközi kormányom politikai programjának és kormányzati rendszerének minden fenntartás nélkül hűve vagyok és csekély érdemmel legyeknek fogok odahatni, hogy ezen program teljes egészében megvalósuljon.

Híve vagyok a választójog széleskörű, demokratikus alapokon való kiterjesztésének, mert a jelenlegi nagy idők tanúságaként vallom, hogy a politikai jogok a nép azon szélesebb rétegeire, amelyek ezen jogok gyakorlására megfelelő érettséggel bírnak, feltétlenül kiterjesztendők, azok, akik hősiességgel, vértük hullatásával és testi épségük feladásával is a most dúló rettenő háborúban imádott hazánkat megvédték, ezen jogok gyakorlására minden bizonytalanság nélkül érdemesek.

Mindenkinek a politikai meggyőződését tisztelőben tartom és sohasem vállalkozom a politikai pártok elnyomására. A társadalmi munkát zavaró politikai szcendvédek elűzését legyeknek fogok megakadályozni és a közigazgatástól a pártpolitiktól távol fogom tartani.

A közigazgatást illetőleg a főispáni állással járó ellenőrzői és felügyeleti jogokat kötelességesszerűen, elfogulatlanul és igazságosan fogom gyakorolni s ezen hatáskörömben a törvényhatóság autonóm jogát teljes tiszteletben fogom tartani.

Párt-, rang- és valláskülönbségre való tekintet nélkül fogom a tekintetes törvényhatóság közönségét szolgálói és kötelességgel teljesítésében, jogaim gyakorlásában mindenkor az igazságosság és méltányosság foglalkozni.

A közigazgatás minden tisztviselőjétől és közegetől is elvárom, hogy szorgalmas, ódagó munkásságával mindig csak a közérdeket szolgálja, a felelőséget való közvetlen érdeklődésben személyi válogatás nélkül előkény legyen s a jogosulatlan magánérdek előtt soha, semmi körülmények között meg ne hajoljon, a tisztviselőt becsület-szerzőt, mint legnagyobb kincsét, féltékenyen őrizze.

A közigazgatásban nem vagyok új ember s így tudom, hogy munkásságom csak úgy lesz eredményes, ha a tisztviselői kar odaadása fog támogatni. Azon kérelem fordulok tehát hozzá, hogy a közjó előmozdítására irányuló tevékenységemmel teljes támogatást ne vonja meg.

Kérem a tisztviselőket, hogy iránítam mindig bizalommal legyenek, bennem munkatársukat és barátjukat lássák és én mindenkor őszinte támogatója, barátja leszek a kötelességét hűven teljesítő tisztviselőnek.

Nézetem szerint szorosán veti, részletesen körülírt főispáni hatáskörömmel talán még fontosabb azon

szerepkör, amelyet társadalmi téren kell betöltenem. A helyi társadalom a rendelkezésre álló erők megismerése után a köz- és magánélet kívánalmainak megfelelően a kulturális és gazdasági élet terén mutatkozó hiányokat orvosolni főtevésem lennék.

A már három év óta tomboló szörnyű háborúunkra sebek gyógyítása mindamellett legfőbb feladatomat fogja képezni.

Elsősorban az emberéletben szenvedett óriási veszteség pótlását célzó anyagi és csecsemővédelem, valamint a közegészségügyi intézmények hatékony támogatására és fejlesztésére az összes társadalmi rétegeket közreműködésért kívánom igénybevenni.

A városok közéletében a hatóságokról sulyos, nagy feladatot ró. Legyenek azok az é tekintetben mutatkozó nehézségeket elhárítani és különösen legyeknek fogok, hogy a fixizetésre utalt kistisztviselőknél, valamint a szegényebborsú városi polgárságnál, bár a legszigorúbb takarékosági elvek szemmel tartásával, de a feltartáshoz feltétlenül szükséges élelmiszerek és ruházati cikkek akadálytalan beszerzése biztosíthatóság, lehetővé tétessék.

A hadbavonulat szegénysorsu családtagjainak, valamint a rokkant harcosoknak az állam által nyújtott támogatáson kívül a társadalomnak kell, esetleg munkálkalmak szerzése által, tisztességes megélhetést biztosítani.

Ha majd azután a reánk kényszerített, a normális munkát, fejlődést gátoló ezen borzasztó háború véget ér, minden érdemmel azon fogok munkálkodni, hogy e szép város kulturális, ipari, kereskedelmi és gazdasági érdekeit kielégítést nyerjenek.

Ezekben vázoltam az iránítam, amelyben dolgozni és haladni akarok.

Újból kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, a város tisztikarát és minden polgárát, hogy a főispáni állással váltott kötelességek teljesítésére és magasatos, szép feladat megvalósítására irányuló hazafias munkédében tudásukkal, jóakarukkal támogatói kegyeskedjenek. Ajándékozom meg bizalmukkal és én ünnepélyesen ígérem, hogy ezen bizalomra érdemes leszek.

Isten áldását kérem munkásságunkra, szeretett hazánkra és városunkra.

A program után percekig lelkesen ünnepelték Jakabffy Gyula főispánt, akinek lényéből sugárzó jóakarát és Ujvidékhez való jóindulata már az első szereplése alkalmasból mindenki előtt tisztán állott.

Dr. Kubinyi Károly beszéde.

A következő szónok dr. Kubinyi Károly volt, aki mely tartalom, őnzertes és hatásában frappans beszédében a kormány támogatást pártok támogatását tolmácsolta a következőkben:

Méltóságos Főispán ur!
Tekintetes Törvényhatóság!

Vérzivataros felhők borítják hazánk politikai egét. Dúl a retentés háború és patakban ömlik még mindig hazánk fiatal vére a harmezőkön. Trónvesztési fejedelmek bolyongják a világot, vissz-

hangzik a levegő százezrek, milliók jarkitásától. Felfordulás az egész világban. És e katalizmusban új alakulatok keletkeznek. Régiük porba hullanak, új élet sarjadzik.

E világbőzódás magával sodorja az egyes országokat is, átalakítja ezek belső és külső szervezét, mert inkább a német költő mondja: „Das Alte stirbt, es ändert sich die Zeit und neues Leben blüht aus den Ruinen.“

Elérte a forogtat hazánkat is, ledöntötte a régi, korhadt politikai pilléereket. Új épületek akarnak tehát emelni, hazánkat szilárdabb alapokra fektetve, negygy, hatalmassá és dicsővé akarjuk növesztetni.

E világszellem hatotta át dicsőségesen uralkodó apostoli királyunkat is, midőn a hazánk szabad fejlődésének gátat vető osztályuralommal szakította az alkotmány sáncait megnyitni akarja mindazon értékes elemek számára, akik kinn a harmezőkön és benn az országban hazánk sértetlen fennmaradásáért küzdöttek, mindazok számára, kik vértök ontásával, egészszégek feloldozásával részölték arra, hogy az egyenlő politikai jogokban részesüljenek.

Ez azon eszme, mely felséges királyunkat vezérelte, midőn új kormányt alakította, az általános, egyenlő, tükös választójog iránítam feladatává tette, hogy hazánk összes polgárát a népszuverenitás elvének fogva a parlamenti élet részesévé tegye, ami őket felelősséggük tudatában arra fogja serkenteni, hogy hazánk fejlesztését, felvirágoztatását és hatalmassá tételét tőlük terhetőleg előmozdítsák.

A választójog kiszélesítése alapján országunk demokratizálását megátapozni hivatott kormányunk az ő intencióinak városunkban is leendő megvalósítására Jakabffy Gyula öméltóságát szemelte ki politikai bizalmosává, akit a mai ünnepi közgyűlésen a főispáni díszes közjogi állásába beiktattunk.

Midőn tehát Méltóságodat az alkalommal szívinék teljes melegevel édvőzöljük, örös a hitünk, hogy Méltóságod kiváló szellemi és jellemi tulajdonságával a főispáni állásnak nemcsak kitűnő dísz, hanem szereteit és megbecsülést is fog szerzeni.

A főispáni beiktatás két fontos mozzanatot tüntet lelki szemünk elé.

Az egyik ama nagyhorderejű közjogi aktus, mely szerint törvénynek a kinevezett főispánt arra kötelezik, hogy törvénynek, rendeleteink és alkotmányunk hűséges betartására ünnepnyes esküt tegyen a törvényhatóság kezébe.

Biztosítékul, zálogul szolgál ezen eskü úgy a kormány, valamint városunk közönségének ezredes verászatott alkotmányunk sértetlen fenntartására. Főispánunk megesküdött, hogy alkotmányos honpolgári jogainkat nemcsak maga meg fogja tartani, hanem törvényes öre lesz annak, hogy azok mások által is respektáltsanak.

Garanciát nyújt nekünk ezen eskü városunk autonómiaja, közszabadságaink — közink a szabadszólás, sajtó- és gyulkezettség — főképpen pedig a nem magyarajku és nemzetiesség, valamint a különböző felekezeti polgárok kölönvadász jogainak és privilégiumainak megvédésére is.

A másik fontos mozzanat a fő-

ispánunk városunk közigazgatását érintő székkfogalói programja.

Török, munkás, demokratikus érzésű és nagyfokú intelligenciával bíró nép lakja városunkat, mely hivaltok kezeke bizta az ő sorsát, jólétének előmozdítását. Az illetékes közegetek nemcsak feladatuk teljesítésében támogatni, népjóléti kultúrtevémenyek fejlesztésében jó példával előjárni, erre vállalkozik Méltóságod és mi a legteljesebb bizalommal nézünk ígéreteinék bevéltása elé.

Athajta keblünk az ünnepélyes órában az a reményteljes meggyőződés, hogy városunk minden egyes polgárát jakaró tanácsával, cselekedetével jogos kéreésben támogatni fogja és hogy minden igyekezetével azon lesz, hogy Ujvidék város mintaképévé váljék hazánk fejlődő és hazafias városának. A kormány támogató párok nevében pedig biztosítom Méltóságodat, hogy ebbeli törekvéseit a legodaadóbb támogatásban fogjuk részesíteni.

A Mindenható adom Méltóságodnak erőt és kitartást, hogy a vállalt nemcsak feladatát hazánk és városunk ügyére a legfényesebb siker koronázza!

Éljen Jakabffy Gyula, Ujvidék sz. kir. város főispánja!

Szünni nem akaró éljenzék követte dr. Kubinyi Károly felszólalását.

Munkapárti deklaráció: Támogatjuk . . .

Ezután Grossinger János az újvidéki munkapárt elnöke kért szót, hogy felolvassa a munkapárti deklarációt, amely a politikán kívül a munkapárt támogatását biztosítja az új főispánnak.

A munkapárti deklaráció szövege a következő:

Az újvidéki nemzeti munkapárt nevében van szerencsém a következőket kijelenteni:

Habár pártunk, meggyőződésének igazoltól és erejétől általva, politikai tekintetben más uton és más évek alábbján gondolja az ország ügyét szolgálhatni, mint ama pártokból alakult kormány, mely az ország ügyeit ma vezeti, a háború által teremtett sulyos helyzetere való tekintettel, ezáltal hűvelesen lemondunk politikai pártatlanságunk minden következményeinek hangsúlyozásától.

Tesszük ezt annyival is inkább, mert Méltóságod szavaiból azt a reményt merítjük, hogy Méltóságod komoly és tisztelttelméltó feljogosásának érvényes szerese, biztosítani fogja a politikai türelmesseget, az ellenkező politikai nézet szabadságát és nyilvánításának minden intézményét és eszközeit; biztosítani fogja a felekezetelek és nemzetségek bekéjét és a városi önkormányzat törvényes jogait.

Ezen remény alapján bizostóljuk Méltóságodat, hogy a város és polgársága haladásának érdekében kifejtett munkásságának körében és a háború által megkövetelt minden népjóléti törekvésében pártunk egész tekintélyének és sulyának latbavetésével ösztönözni támogatni fogjuk.

Általános leltésés fogadta a munkapárti konkluzións nyilatkozatát, amely teljessé tette a törvényhatóság harmóniáját a mai ünnepi közgyűlésen.

A szerbek a főispán mellett.

A beiktató közgyűlés utolsó szónoka dr. *Nikolics Sándor* ügyvéd, aki szerb nyelven bejelent, hogy az ujvidéki szerb ajku polgárok lelkesen támogatják a főispánt.

Az ujvidéki nemzetiségi bizottsági tagok nevében tett nyilatkozat itt következik:

Ujvidék sz. kir. város törvényhatósági Bizottságának szerb tagjai nevében van szerencsém kifejezteni, miszerint mi teljes megelégedéssel vesszük tudomásul Méltóságod azon kijelentését, hogy városunk és lakosságának jóléti kívánja szolgálni.

A vallási és politikai türelmeség, melyet Méltóságod hangoztatott, továbbá ama kijelentése, hogy hivatalos ügykörében pártatlanul és igazságosan fog eljárni reményt nyújt ahhoz, hogy Méltóságod mindenme kijelentéseinek érvényt is fog szerezni s azokat meg is fogja valószínűsíteni, miért is mi szerb nemzetiségű bizottsági tagok kijelentjük, hogy Méltóságodat ezen munkájában ösztönlén és jólajánal támogatni fogjuk.

A közgyűlés berskesztése.

Mayor *József* indítványára elhatározzák, hogy az elhangzott beszédeket a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökítik.

A főispán azután újból megköszönte a közgyűlés bizalmát és az önnepeltetést és a közgyűlést berskesztette.

A küldöttségek a főispánnál.

A közgyűlés után *Jakabffy Gyula* főispán az egyházak, a hatóságok és egyesületek, a választójogi blok. a függetlenségi és 48-as párt, valamint a munkások küldöttségeinek tisztásgát fogadta és a munkásokhoz a városháza erkélyéről intézett beszédei, hogy az általános tiikos választójogi programja áll. Az erről szóló tudósításunkat technikai okokból csak lapunk holnapj számában közzétejtük.

A főispán elutazott.

Két órákor a város *Jakabffy Gyula* főispán tiszteletére az Erzsébeti éttermében ebédet adott. A főispán a délután folyamán hosszabban tárgyalt a függetlenségi párt és a választójogi blok vezetőivel, majd sétkocsikázást tett a városban. Csak egyetlen látogatást tett, meglátogatta a beteglen fekvő szerb püspököt, *Sévics Mitrofan*-t. Halasztathatlan ügyei elintézésére *Jakabffy Gyula* főispán az esti vonattal elutazott Ujvidékről. A tanács, a függetlenségi párt és a választójogi blok vezetői kísérték a pályaudvarra.

Az oroszok állásait a kirilbabil szakaszig feladták.

Német esti jelentés.
Berlin, július 26.
A Wolff-ügynökség jelent: Flandriában némileg csökkent a tüzserégi harc. Keletgaliciában újabb sikereink az oroszokat arra kényszerítették, hogy állásaikat a kárpáti fronton a kirilbabil szakaszig feladták.

Az oroszok feladták kárpáti állásaikat.

— Osztrák-magyar hivatalos jelentés. —

Budapest, július 26.

(Hivatalos.) KELETI HARCTÉR: Mackensen vezértábornagy hadcsaportija: Nem voltak nagyobb harci cselekmények.

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: A Feiső Susitánál az ellenség ismét élénk tevékenységet fejt ki.

Köves vezérezredes hadseregénél elragadtuk az oroszoktól a *Babaludovát*. A magaslatról északnyugatra az ellenség feladta kárpáti állásait és kelet felé hátrált. A Tatárszerónál az oroszok ellenállásának leküzdésében különösen kitüntette magát a *Mária Terézia* császárnő és királynő nevével viselő kitérőtábornagy Budapesti 32. gyalogezred.

Lipóti bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Bóhm-Ermolli vezérezredes hadcsaportija elfoglalta *Delatyn, Ottoniát, Tiumacot és Bucacot*. Német csapatok *Frembowla nyugati szélén állanak*. *Tarnopol* sikerünket több magaslat meghódításával kiszélesítettük.

OLASZ HARCTÉR: A szokásos ágyutüzetélen kívül nem történt különös esemény.

BALKÁN HARCTÉR: A helyzet változatlan.

A vezérkar főnöke.

Német sikerek a francia fronton.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, július 26.

A nyugati hadszínter jelentés:

NYUGATI HARCTÉR: *Rupprecht* bajor trónörökös hadcsaportija: A tengerpart és Lys között változatlan hevesseggel folyik tovább a tüzserégi harc, mely sokszor pergőtűzzé fokozódott és éjszaka is csak kevéssé hagyott alább. Virradatok pedig újból a legnagyobb erőre kapott. Az angol felrobbantók tovább folyták, de eredményt nem értek el. Artólban a *Lens* melletti állásaink ismét heves tűz alatt állóak. *Mouchynál* lubecki rohamosztagok lángszórókkal együttműködve elfoglalták egy fontos árokcsízt, amelyeket visszafoglalását az ellenség három ízben hiába kísérelte meg.

A német trónörökös hadcsaportija: *Kiltúnó* tüzelőkészítés után este *westfalai* ezredek részei az *Alföldi* délre fekvő francia állásokat 1800 méter szélességben és 400 méter mélységben rohammal elfoglalták. Ma reggel alsórajnál zászlóalj *Hurtbise* mezejéről északra meglepetésszerűen előtörttek és elragadták az ellenségtől a hegygerinc uralkodó részeit. A *Champagneban schieswig-holsteini* és *brandenburgi* rohamcsapatok egy bravuros előretörést eredményesen hajtottak végre. Elfoglalták a *Mar Mont Hauton* a július 14-ike óta meg a franciák kezében maradt területnek maradványait. Az ellenség mindhárom harcmezőn eredménytelen ellenállásokat intézett, amelyek csak növelték véres veszteségeit. Összesen 1150 foglyot, közülük 46 tisztet és számos lővesszarkofegyvert szállítottunk be.

KELETI HARCTÉR: Lipóti bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: *Eichhorn* vezérezredes hadcsaportija: Smorgontól délre összpontosított tüzserégi tűzünk az oroszok betörési pontját szűkebbre szorította. Az ellenség képtelen volt visszahúzódni. Előbbi állásunk majdnem egészen kezünkben van.

Bóhm-Ermolli vezérezredes hadcsaportija: *Nadosztályaink* harcok közben elfoglalták a *Tarnopolitól* északkeletre valamint a *Gneczna* szakaszon egészen a *Tremowla*—*Musyatin*-i orstráig fekvő magaslatokat. Tovább délnyugatra elfoglaltuk *Bucacot, Tiumacot, Otyyniát* és *Delatint*.

József főherceg vezérezredes arcvonala: *A Dnyeszter* felé északra gyakorolt nyomás következtében az orosz kárpáti arcvonala immár a *Tatárhágtól* délre is megingott. Az ellenség itt *Csernovicz* irányában vonul vissza. Tegnap az oroszokat a *Babaludova* magastatairól támadásunkkal visszavetítettük.

Mackensen vezértábornagy hadcsaportija: A sötétség beálltáig élénk tűzharc a Szereth alsó folyásánál.

Macedon arcvonala: Nincs újság.

Augusztus 1-én, első főállásos ér.

HIREK.

A miniszterelnök a királynál. Bécsből jelentik: A király kihallgatáson fogadta gróf *Esterházy* Mór miniszterelnököt.

A német császár a galliciai fronton. Berlinből jelentik: Vilmos császár ma *Bohmer* tábornok előnyomuló hadtestét tekintette meg, üdvözölte a német és török csapatokat, amelyek a legutóbbi harcokban különösen kitűntek.

Jakabffy Gyuláné üdvözölte. *Profuma* Béla polgármester a főispáni installáció alkalmából a következő táviratot intézte *Jakabffy Gyula* főispán nejéhez:

Jakabffy Gyuláné Öméltósága. Ma lelkesen beiktató főispánunk hitvesét, méltóságos Asszonyomat mély tisztelettel és bensőségesen köszöntöm városunk közönsége üdvében is. *Profuma*, polgármester.

A német kancellár Bécsbe jön. Berlinből jelentik: *Michaelis* német kancellár e hó 31-én Bécsbe érkezik, hogy a királynál tisztelegjen és Czernint meglátogassa. A kancellár elsőjén este visszautazik Berlinbe.

Tisza a fronta megy. Budapesti tudósítónk jelenti: Gróf *Tisza István* kijelentette a Nap munkatársa előtt, hogy alig várja, hogy magányújeit elintézte, hogy a frontra menessen. A keltalgicai sikerek szerinte kedveznek, de nem ahhoz, hogy a központi hatalmak agresszívabb békéfeltételekkel lépjenek fel.

A felmentések meghosszabbítása. Budapesti tudósítónk jelenti: Azok a felmentéseket, amelyek *Julius* harmincegyedikével lejárnak, de revizió alatt állanak, a honvédelmi miniszter, egyetértőleg a közös hadügyminiszterrel, szeptember 31-ig meghosszabbította. Az erre vonatkozó plakát holnap fog megjelenni.

Árnyal Károly a Nemzeti Orfeum kiváló művészenek társulata ma nagy siker mellett tartotta meg kabaréelőadását a Grand kévéház termében. Az előadást ma új műsorrall megismétlik. Műsoron szerepelnek a *Kiháltó, Próbá* és *Kirándulás* című boházatok a *Royal Orfeum* műsorából.

A nők választójoga
egyhangulag a
Diana
puder és krém mellett nyilatkozik meg, mert e két szer a női szépség egyedüli biztosítéka.
Próbához K 1—
Nagy doboz K 250
Mindenütt kapható!

Uj főispánok. Budapesti tudósítónk jelenti: A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Balogh Ernő Bácsbodrogmegye és Zombor város főispánjává nevezte ki. A hivatalos lap ezenkívül a következő főispáni kinevezéseket tartalmazza: Abaujtonamegye és Kassa Pallay László, Arad város Barabás Béla, Békésmegye dr. Füzesy Zoltán, Biharmegye Melatinszky Lajos, Heves dr. Vass János, Kisküküllő dr. Gyárfás Elemér, Komárommegye és város gróf Deresse János, Moson dr. Kegyi Gyula, Nagyküküllő báró Horváth Elemér, Nyitra Jánoki Mudocsány Gyula, Pozsony város és vármegye Szmercsányi György, Szilágy dr. Káizler György, Szolnok-Doboka báró Dioszeghy Zsigmond és Vasmege dr. Ossify Lajos.

A cséplőgép áldozata. Kátyon tegnap délelőtti egy mozdony egy cséplőgépet vontatott az egyik udvarból a másikba, miközben súlyos szerencsétlenség történt. Mátyi Mita segédkezett a vontatásnál, de valahogy oly szerencsétlenül került a mozdony és cséplőgép közé, hogy a kettő közé szorult. Alkapocsfűréssel, súlyos fejszerűléssel és benyomott mell huzták ki az ütközők közül. Súlyos állapotban az ujvidéki kórházba hozták. A szerencsétlenségnek kizárólag Mátyi vigyázatlansága volt az oka.

250 kilométeres fronton, 60 kilométer mélységben előrenyomultunk.

Berlin, július 26. (Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.) A Wolff ügynökség a keletgalicai győzelmes harcokról jelenti: Stratégiánk mesteri lökése Keletgaliciában 26-án újabb jelentős területnyeréssel és jelentős katonai sikerekkel eredményezett, amennyiben frontunkat megrovidítettük. A gyorsan előhozott csapatok és az útvédek ekkeseredt harca sem tudta meggátolni győzelmes előnyomulásunkat. Minden ponton visszavetítettük az oroszokat. Tarnopol és Trembova között a Szereth keleti partján 10 kilométernyi mélységben előretörtünk déli és délkeleti irányban és elértük a Laskovac—Bucac—Korotiev—Otylnia—Dzjalyn—Mitolicia vonalat és ez által az oroszok kárpái állásai megrendültek. Az egész 250 kilométeres fronton átlag 60 kilométernyi mélységben haladtunk előre. A Cserna Cseromos-völgyet uraló Stepánszki-meghatározást az ellenség elszakad us. Előrenyomulásunkat élénken folytatjuk.

Kilenc orosz tábornokot a haditörvényszék elé állítanak.

Hága, július 26. A Morlag Post pétervári távirata szerint az orosz déli front kilenc tábornokát felmentették a parancsnokságtól és haditörvényszék elé állítják őket. A Daily News azt jelenti, hogy az egész 8. és 11. hadsereget az ellenség előtt tanúsított gyávaság miatt törölték az orosz hadseregből és csapatrészeit beszozt iták más hadseregekhez.

Az orosz kormány helyzete válságos.

Basel, július 26.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Daily News jelenti Pétervárról, hogy az orosz kormány helyzete a frontól folyton érkező kedvezőtlen hírek miatt megingott. A munkás- és katonatanácsban egyre erősödik az a párt, amely a nemsocialista miniszterek végleges eltávolítását követeli.

Csapataink Kofomea előtt állnak.

Sajtóhadiszállás, július 26.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Dnyeszter folyó mindkét oldalán lefelé a szövetséges seregrészek változatlan erővel törnek előre. Ezen előrenyomuláshoz csatlakoznak a Kövess hadsereg győzelmes csapatai is a Tatárszoros és a Ludova-magaslat körül, míialtal a Kolomea körüli területet délről és nyugatról átkaroljuk. Csütörtökóra reggel egy napi erőtellet menetelés választotta el csapatainkat a városától. Hogy a Keletgaliciában visszavonuló haderőket tehermentesítsék orosz és román csapatok szívós és sokszoros, de hiábavaló rohamtámadásokat intéztek erdejyi frontunk utálan és nehezen járható hegyi bástyáit ellen.

A bukovinai orosz hatóságok elmenekültek.

Berlin, július 26.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az orosz határról jelenti, hogy a csernovici orosz állami bank átköltözött a besszarábiai Berdicsevo. Bukovinából számos orosz hatóság Pétervárra menekült.

Kronstadtal szünetel a táviróforgalom.

Stockholm, július 26.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az orosz kormánynak Kronstadtal való táviróforgalma megszünt.

Pétervár katonai kormányzója lemondott.

Stockholm, július 26

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Pétervárról jelentik: Polocov tábornok, Pétervár ketona kormányzója lemondott. Utóda Ereló tábornok, a 11-ik hadsereg parancsnoka lesz.

Orosz memorandum a párisi konferencián.

Stockholm, július 26.

A munkások és katonák tanácsa a párisi konferenciára memorandum küldését határozta el.

Pestis és kolera.

Stockholm, július 26.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Oroszországban a helyzet kétségbeesítő. Pétervártól pestis, Minszkben koleraesetek fordultak elő. Többen elhunáltak.

Görögország 300.000 emberrel harcol.

Lugano, július 26.

Jonnart kijelentette, hogy Görögország 300.000 emberrel avatkozik a háboruba, mert érdeke, hogy Bulgáriát leverje.

Angol telepezések a háboru keletkezéséről.

Berlin, július 26.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Kölnische Zeitungnak jelenti: Amsterdamból: Haldane lord július 13-án az angol ielszóházban beszédet mondott, amely a háboru keletkezésének története szempontjából meg lehetős fontossgu. Behatón ismertette a Németországgal való esetleges háboru előkézfületeit. Az angol parlament hangulata kedvezett annak a kívánásnak, hogy a hadieszközöket szükséges mértékben beszerezzék. Franciaországgal fesztelen beszélgetések folytak. Akkor lehetetlenség volt annak a megállapításra, vejjon a nép egyetért-e az angol kormánynak azzal a szándékával, hogy Franciaország oldalán háboruba vonuljon. A francia vezérkar közölte az angol kormánynyal, hogy amennyiben 14 napon belül 100.000 embert küldhetne Franciaország keleti határára, Franciaország alkalmosint képes volna arra, hogy Németország minden lehető támadásával szemben ellenálljon. Az angol flottának ezalatt a tengeren kellett volna operálnia. Haldane lord megállapítja, hogy a háboru kitörésekor 12 nap alatt nem 100.000, hanem 160.000 embert küldött Anglia Franciaországgaak.

Balfour Párisban.

Lugano, július 26.

Balfour lord angol kügyminiszter Párisba, az antant konferenciára utazott.

Működésfajdoson: Ujvidéki Hirlap (apküadó és nyomdai részvevőársaság.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kétszáz darab 10 szög 1 korona. Minden sorából 100 darab. Vastagabb betűből 200 darab 20 iller varrás és tűmepor 10 szög 2 korona. Apró hirdetések 1000 karakterrel. Apró hirdetések és jelzők továbbra vonatkozólag felvételüknek mindig a kiadóhivatallal. Nyitási sorozat 2 korona. Vételos 10.

Keresek egy 5-6 szobából, ösazes mellekkeliségekből, istállóból álló lakást, villanyvilágítással október 1-ére esetleg előbb vagy később. Cim a kiadóhivataltban.

Keresek egy bejárónót aki naponta reggel 6 óratól déli 10-11 óráig. Könnyebb házi munkát végez. Fizetés megegyezés szerint. Cim Kossuth L. utca 46/48 szám.

Prodatisz vagy Irodatisznót keresek bármely szakmából papír és írószerekeskedésben részére állandó állásra. Belpécs azonnal vagy később. Ilyvicos György papír és írószerekeskedés Ujvidék.

Eladó ház Pirosi-utca 16. szám alatt. Bővebbet ugyanott.

Egy nagyobb fajta átalakított kézi daráló amely villany vagy kisebb gőzgéphez is bekapcsolható eladó. Bővebbet a kiadóhivataltban.

Petőfi-utca 47. számú ház szabadkézből eladó. Bővebbet Lázits és Omalyev cégnél. Kossuth Lajos-utca 34.

A helybeli és és kir. tartalékosok házban egy-két irodai kezelő azonnali felvételt találhat. Csakis olyanok jelentkezzenek akik a magyar és német nyelvet teljesen bírják és már kellő irodai gyakorlattal rendelkeznek.

Magyar-utca 12. számú ház szabadkézből eladó. Bővebbet Tököllyimre-utca 12.

Duna-utca 28.

szám alatt levő Fischer-féle étkezde

ELADÓ.

Bővebbet ugyanott.

BOR

A közzismert híres károcazi Jovics-féle borok a következő évjáratokból kerülnek eladásra 1901-1907-ig fehér és vörös borok (Furmint, Tramini, Muskatály, Bergundi, Furmint a la Champagne és Rizling). Miután az ajánlott borok pazarlan minőségűek s ugyszolván különlegesség számába jönnek felhívjuk a tisztelt kávécosk és vendéglősök figyelmét erre a ritka alkalomra, sőt miután a borok kiváló fajuk és tisztaságuknál fogva szinte gyógyosert képeznek a magánháztartások figyelmét is rára nyitjuk borunkra s ajánljuk, hogy a nem mindennapi alkalmat felhasználni és magukat ellátni szívesen. Előjegyzéseket levegrek és hordokra ugyszintén új borokra elfogad a

FORGALMI

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Ujvidék Markovics-Winkle palota.

1000 darab strand és kerít

NYUGÁGY

olcsón eladásra kerül, minden darabon a szabott eladási ár látható.

KRAUSZ EDE
butor és szőnyeg nagykereskedő.
UJVIDÉK. TELEFON 24. SZÁM.